

Kurzus kódja(i): BBN-FLM-403:75

Kurzus címe: A nyolcvanas évek Hollywoodjának műfajai

Tanár neve: Benke Attila

Kurzus időpontja, helye: Csütörtök 10:30-12:00, -137

Kurzus típusa: Szeminárium

Kurzus leírása: A késő hetvenes évek (1977-1979) és Ronald Reagan elnöksége (1981-1989) az amerikai politikai élet, a társadalmi élet és a (film)kultúra konzervatív fordulatát hozta. Az amerikaiak a hatvanas-hetvenes évek közéleti krízisei után a magánélet, a vallási közösségek és a fantáziavilágok felé fordultak, lemondtak a valóság átforgalásáról. A filmtörténészek hagyományos álláspontja szerint az 1977-es *Star Wars*szal az előző „forró évtized” realista törekvései után ismét elterjedté váltak az álomvilágba repítő, a társadalmi-politikai problémákra szimbolikus megoldást kínáló szórakoztató filmek. Melyek sokszor nosztalgiával fordultak a dicső múlt felé. Ám ezúttal nem a hetvenes években demitizált Vadnyugat, hanem a „boldog békeidők”, a vietnami katasztrófát megelőző ötvenes évek Amerikája vált az emlékezés tárgyává és populáris mítosszá. Így a nyolcvanas évek amerikai (film)kultúráját áthatotta a közelmúlt kultusza, és az előző évtized tragédiáinak korrigálhatóságába és a megroppant amerikai nemzeti identitás rehabilitálhatóságába vetett optimista hit.

A félév során a széles körű műfajelméleti, politikai, intézménytörténeti és kultúrtörténeti bevezető után a korszak reprezentáns témái (ötvenes évek nosztalgia, hidegháború, vietnami háború, nemzedéki közérzet stb.), illetve műfajai szerint haladva megismerkedünk a nyolcvanas évek amerikai (hollywoodi) tömegfilmjeivel. A kurzuson tárgyalt korszak műfajfilmjeit többek között Fredric Jameson, Douglas Kellner, Randall Bennett Woods, Albert Auster és Leonard Quart kultúrtörténeti munkái, s Robert B. Ray, Robin Wood, Barbara Klinger és Stephen Prince filmtörténeti és műfajelméleti alapművei segítségével térképezzük fel. Az elemzés fő szempontja pedig film és ideológia kapcsolatának vizsgálata lesz, és arra a kérdésre keressük a választ, hogy a korszakban domináns konzervatív-republikánus ideológia hogyan, milyen stratégiák segítségével reflektálódik az éra műfajfilmjeiben. Avagy tartható-e az az álláspont, hogy a konzervatív késő hetvenes évek és a Reagan-éra filmjei is konzervatívok? Milyen műfaji tendenciák érhetők tetten a nyolcvanas évek amerikai tömegfilmjében?

Részletes tematika:

1. Bevezetés: műfajfilm és ideológia

Az amerikai nemzeti identitásról (Frederick Jackson Turner, Theodore Roosevelt, Richard Slotkin, Claude S. Fischer stb.). Az alternatív identitásokról. Demokrata versus republikánus, populista versus progresszív ideológiák és Hollywood. Műfaji tendenciák a hollywoodi filmben. Közelítések a tömegfilmhez: Barbara Klinger, Judith Hess Wright, Robert B. Ray, Robin Wood elméletei.

Kötelező film: Peter Bogdanovich: *Az utolsó mozielőadás* (1971).

Ajánlott filmek: A sebhelyesarcú (1932), Freaks (1932), Golyók vagy szavazatok (1936), Macskaemberek (1942), Acélsisak (1951), A vad (1953), Az üldözők (1956), Bad Seed (1956), Mi történt Baby Jane-nel? (1962), My Fair Lady (1964), Éjféli cowboy (1969), M*A*S*H (1970), Pizkos Harry (1971), Francia kapcsolat (1971), THX-1138 (1971), Feltámad a Vadnyugat (1973).

2. „Vissza a múltba” – az Egyesült Államok a nyolcvanas években

Posztmodern és nosztalgia. A késő hetvenes évek és a Reagan-korszak politika-, társadalom- és kultúrtörténete. Cowboymitosz és ötvenes évek-nosztalgia. (Jean-Francois Lyotard, Fredric Jameson, Douglas Kellner szövegei)

Kötelező film: George Lucas: *American Graffiti* (1973)

Ajánlott film: Superman (1978), Indiana Jones és az elveszett frigyláda fosztogatói (1981), Body Heat (1981), Anyu, a sztár (1981), Terminator (1984), Vissza a jövőbe (1985), Egy kis gubanc (1986), Pleasantville (1998).

3. Hollywood és az amerikai filmipar a nyolcvanas években

Hollywood átalakulása a hetvenes évek második felében. Alternatívák és riválisok: Hollywood

versus független tömegfilmgyártó cégek. Akciófilm és fantasztikum. Az „akcióhős” és a „tínédzser” mint a kor szimbólumai. Intertextualitás, paródia, pastiche. A műfajiság problémája: de- és rekonstrukció, hibridizáció.

Kötelező film: Carl Reiner: *Halott férfi nem hord zakót* (1982)

Ajánlott film: *Star Wars* (1977), *Harcosok* (1979), *Excalibur* (1981), *Conan, a barbár* (1982), *Agyban nagy* (1983), *Kincsvadászok* (1985), *Kommandó* (1985), *Alkonytájt* (1987), *Beetlejuice* (1988), *Drágán add az életed* (1988), *Dead Heat* (1988), *Az utolsó akcióhős* (1993).

4. A „Brat pack” és „nemzedéki közérzetfilmek”

„Coming-of-age” drámák. Realista dráma versus romantikus komédia. A nyolcvanas évek fiataljai és generációs konfliktusai. Okkal és ok nélkül lázadók.

Kötelező film: John Hughes: *Nulladik óra* (1985)

Ajánlott filmek: *Az utolsó gyönyörű nyár* (1979), *Urban Cowboy* (1980), *Hollywood lovagjai* (1980), *Aranyoskám* (1982), *Az utolsó szűz Amerikában* (1982), *Malackodók* (1982), *Nehézfiúk* (1983), *A kívülálló* (1983), *Rablóhal* (1983), *Florida, a paradicsom* (1984), *Szent Elmo tüze* (1985), *Meglógtam a Ferrarival* (1986), *Segítség, felnőttem!* (1988), *Gyilkos játékok* (1989), *Szemet szemért* (1989), *Holt költők társasága* (1989).

5. Motivációs (sport)filmek

Musical elemek a nyolcvanas évek filmjeiben. A sportoló mint mitikus hős. Vereségből győzelem – győzelemből vereség. Inspiráció és inspirációs montázsok. A sport és tánc mint metaforikus háború, a ring és táncparkett mint metaforikus hadszíntér.

Kötelező filmek: Sylvester Stallone: *Rocky IV* (1985)

Ajánlott filmek: *New York, New York* (1977), *Szombat esti láz* (1977), *Grease* (1978), *Mindhalálig zene* (1979), *Hair* (1979), *Dühöngő bika* (1980), *Victor/Victoria* (1982), *Életben maradni* (1983), *Flashdance* (1983), *Yentl* (1983), *Gumiláb* (1984), *Karate Kid* (1984), *Az utolsó sárkány* (1985), *Dirty Dancing* (1987), *Túl a csúcson* (1987).

6. A vietnami háború és emlékezete

Vietnam mint meghatározó amerikai trauma. A vesztes háború megfordításának / megfordíthatóságának kérdése. Háború a fronton és a háterszágban. Az amerikai veterán mint áldozat és mint agresszor.

Kötelező film: Walter Hill: *A lópáncél harcosai* (1981)

Ajánlott film: *Zöldsapkások* (1968), *Hazatérés* (1978), *Vidd hírül a spártaiaknak!* (1978), *Apokalipszis most* (1979), *Rambo* (1982), *Különleges küldetés* (1983), *Ütközetben eltűnt* (1984), *Rambo 2* (1985), *A szakasz* (1986), *Acéllövédék* (1987), *Jó reggelt, Vietnam!* (1987), *Született július negyedikén* (1989), *Jákob lajtorjája* (1990).

7. A westernfilm halála (és feltámadása)

Cowboy elnök vs. cowboy mítosz. Demitizálás vs. remitizálás. Miért csökken le drasztikusan a westernek száma a nyolcvanas években? Parabola és western. A mitikus fegyverforgató mint felszabadító – és mint zsarnok.

Kötelező filmek: Geoff Murphy: *A Vadnyugat fiai 2.* (1990)

Ajánlott filmek: *Ha eljő a lovas* (1978), *A Mennyország kapuja* (1980), *Tom Horn* (1980), *Bronco Billy* (1980), *Jesse James balladája* (1981), *Az éneklő cowboy* (1985), *Fakó lovas* (1985), *Három amigo* (1986), *Walker* (1987), *A Vadnyugat fiai* (1988), *Vissza a jövőbe 3* (1990).

8. Rendőrfilmek

A rendőrfilm mint a western örököse. A klasszikus westernhős alternatívái. A rendőrfilm mint akciófilm. Konformista renegátok. A rendőr mint akcióhős és antihős. „Buddy cop movie”-k. A harmincas évek G. Men tematikájának öröksége.

Kötelező filmek: William Friedkin: *Élni és meghalni Los Angelesben* (1985)

Ajánlott film: *A magnum ereje* (1973), *Portyán* (1980), *48 óra* (1982), *Az igazság útja* (1983), *Kobra* (1985), *Aki legyőzte Al Caponét* (1987), *Halálos fegyver* (1987), *Vörös zsaru* (1988), *Holtbiztos tipp* (1988), *Colors* (1988), *Q&A* (1990).

9. A nyolcvanas évek gengszterjei

Bűnözők a Reagan-érában. Nagymenők és kispályások. A „loser gangster” a nyolcvanas években. A gengszter mint menedzser – a menedzser mint gengszter.

Kötelező film: Brian De Palma: *A sebhelyesarcú* (1983)

Ajánlott film: *Kék gallér* (1978), *Ujjak* (1978), *Gloria* (1980), *The Blues Brothers* (1980), *Kifulladásig Los Angeles-ben* (1983), *Véresen egyszerű* (1984), *Volt egyszer egy Amerika*

(1984), A Prizzik becsülete (1985), Arizonai ördögfióka (1987), Tözsdecápák (1987), A keresztapa 3 (1990), Nagymenők (1990), Veszett a világ (1990).

10. Slasher és pszichothriller a nyolcvanas években

A sorozatgyilkos mint a nyolcvanas évek szimbóluma. Hétköznapi monstrumok. Antiszociális versus skizofrén gyilkosok. A monstrum mint a társadalom terméke. A tipikus és a deviáns monstrum. Tinédzser főbiák és társadalmi neurózisok. A borzalmas otthon. (Tony Williams, Charles Derry, Robin Wood szövegei.)

Kötelező film: John McNaughton: *Henry – egy sorozatgyilkos portréja* (1986)

Ajánlott: Sziklák szeme (1977), Halloween (1978), Péntek 13 (1980), Halál a hídon (1981), The Prowler (1981), Psycho II (1983), Alibi test (1984), Az országút fantomja (1986), Kék bársony (1986), Gyerekjáték (1988), Örület (1988).

11. Fantasztikum és horror

A klasszikus horror szörnyének nyolcvanas évekbeli változatai. Fantasztikum és realitás kapcsolata. Fikcióból valóságba – valóságból fikcióba. A monstrum mint egzotikum. A monstrum mint amerikai polgár. A hős mint monstrum – a monstrum mint hős. Groteszk és horror. Család és horror.

Kötelező filmek: George A. Romero: *A holtak napja* (1985)

Ajánlott filmek: A rettegés háza (1979), A köd (1980), Ragyogás (1980), Gonosz halott (1981), Párducemberek (1982), Poltergeist (1982), Az éhség (1983), Rémálom az Elm utcában (1984), Fright Night (1985), Re-Animator (1985), Szellemirtók (1985), A légy (1986), Az elveszett fiúk (1987), Hellraiser (1987), Örült Stone (1992).

12. Tudományos fantasztikum és disztópiák

„Hard sci-fi” versus „soft sci-fi”. Eutópiából disztópiába – disztópiából eutópiába. Embergépek / gépemberek. „Új rossz jövő”. Horror és sci-fi. Az „ismeretlen” és a „másik” reprezentációja a sci-fiben.

Kötelező filmek: Ridley Scott: *Szárnyas fejvadász* (1982)

Ajánlott filmek: Harmadik típusú találkozások (1977), Testrablók támadása (1978), Alien (1979), Menekülés New Yorkból (1981), Android (1982), E. T. (1982), Tron (1982), Star Trek II: Khan dühe (1982), Háborús játékok (1983), 2010: a kapcsolat éve (1984), Vörös hajnal (1984) Gyilkos robotok (1984), Rövidzárlat (1986), Aliens (1986), Robotzsaru (1987), A menekülő ember (1987), Vissza a jövőbe 2 (1989), Elpusztíthatatlanok (1988), Emlékmás (1990).

Kurzus teljesítésének követelményei:

Legfeljebb 3 hiányzás (a 15 percnél több késés is hiányzás!)

Filmismereti tesztek (minden óra elején egy-egy egyszerű kérdés a kötelező filmekből)

Félév végén legalább 10-12 ezer karakteres házi dolgozat megírása megadott témákból, a kötelező irodalom beépítésével

Elsajátítandó kompetenciák és módszerek

Kompetenciák:

- Tudás:** a kurzus során a hallgató elsajátítja az Egyesült Államok nyolcvanas évekbeli politikai-, társadalmi- és kulturális jellegzetességeit, átfogó képet kap a hollywoodi műfajokról és a műfajfilmek tendenciáiról.
- Képesség:** a kurzus teljesítésével a hallgató képes lesz a nyolcvanas évek tömegfilmjeit mint kulturális-ideológiai termékeket értelmezni, illetve elsajátít egy módszert a műfaj és a műfajfilmek elemzéséhez.
- Attitűd:** a hallgató a populáris filmekre nem mint pusztán szórakoztató filmekre, hanem mint egy adott korszak és / vagy intézményrendszer reprezentánsaira tekint. Éppen ezért érdeklődik nemcsak a mozgókép, de az azt kitermelő társadalmi, politikai és kulturális-ipari intézményrendszer iránt is.
- Autonómia és felelősség:** a hallgató megfelelően elsajátítja, ugyanakkor tovább is gondolja az órán elhangzottakat. Erre ösztönzik őt a kurzus közös elemzései és a félév végi beadandó dolgozat, melyben bizonyítja, hogy az órán külön, részletesen nem tárgyalt filmeket a megtárgyalt szempontok szerint képes elhelyezni a nyolcvanas évek műfajfilmes tendenciái között, emellett pedig reflektál, sőt vitatkozik a megadott kötelező szakirodalommal és esetlegesen a tanár állításaival is.

Módszer:

Az óra első felében az előadó vázolja az elméleti keretet, majd a hátralevő időben az adott órára megtekintendő kötelező filmeket közösen elemezzük a hallgatókkal a felvázolt szempontok

---

szerint.

Kötelező filmek:

1. Peter Bogdanovich: *Az utolsó mozielőadás* (1971)
2. George Lucas: *American Graffiti* (1973)
3. Carl Reiner: *Halott férfi nem hord zakót* (1982)
4. John Hughes: *Nulladik óra* (1985)
5. Sylvester Stallone: *Rocky IV* (1985)
6. Walter Hill: *A lópvidék harcosai* (1981)
7. Geoff Murphy: *A Vadnyugat fiai 2.* (1990)
8. William Friedkin: *Élni és meghalni Los Angelesben* (1985)
9. Brian De Palma: *A sebhelyesarcú* (1983)
10. John McNaughton: *Henry – egy sorozatgyilkos portréja* (1986)
11. George A. Romero: *A holtak napja* (1985)
12. Ridley Scott: *Szárnyas fejtáncos* (1982)

**Kötelező / ajánlott Kötelező irodalom:
irodalom:**

1. Jameson, Fredric: *A posztmodern, avagy a kései kapitalizmus kulturális logikája*. Budapest: Noran Libro Kiadó, 2010. pp. 287-304.
2. Kellner, Douglas: *Film, Politics and Ideology: Reflections on Hollywood Film in the Age of Reagan*. <https://pages.gseis.ucla.edu/faculty/kellner/essays/filmpoliticsideology.pdf> (utolsó letöltés dátuma: 2015-12-27)
3. Király Jenő: *A film második gyermekora*. *Filmvilág* (1992) no. 3. pp. 4-13.
4. Klinger, Barbara: „Cinema / Ideology / Criticism” Revisited: The Progressive Genre. In: Grant, Barry Keith (ed.): *Film Genre Reader III*. Austin: University of Texas Press, 2003. pp. 75-92.
5. Sartelle, Joseph: *Álmok és rémálom a hollywoodi sikerfilmekben*. In: Nowell-Smith, Geoffrey - Török Zsuzsa - Balázs Éva (eds.): *Új Oxford filmenciklopédia*. Budapest: Glória kiadó, 2003. pp. 534-546.
6. Wright, Judith Hess: *A zsánerek és a status quo*. In: Nagy Zsolt (ed.): *Tarantino előtt: tömegfilm a nyolcvanas években*. Budapest: Új Mandátum kiadó, 2000. pp. 76-88.

Ajánlott irodalom:

Auster, Albert – Quart, Leonard: *American Film and Society since 1945*. Westport, Connecticut; London: Praeger Publishers, 2002. pp. 127-160.

Benke Attila: *Legendák revíziója*. Adalékok Király Jenő westernelméletéhez. *Metropolis* (2013) no. 4. pp. 52-66.

Berliner, Todd: *Hollywood Incoherent. Narration in Seventies Cinema*. Austin: University of Texas Press, 2010.

Berman, Milton – Irons-Georges, Tracy (eds.) *The Eighties in America*. Pasadena – Hackensack: Salem Press Inc., 2008.

Burg, David F. – Wooger, Elin: *The 1980s*. New York: Infobase Publishing, 2006.

Cawelti, John G.: *Chinatown and Generic Transformation in Recent American Films*. In: Grant, Barry Keith (ed.): *Film Genre Reader III*. Austin: University of Texas Press, 2003. pp. 243-262.

Derry, Charles: *Dark Dreams 2.0. A Psychological History of the Modern Horror Film from the 1950s to the 21st Century*. Jefferson, North Carolina - London: McFarland & Company, Inc., Publishers, 2009.

Dwyer, Michael D.: *Back to the Fifties. Nostalgia, Hollywood Film, & Popular Music of the Seventies & Eighties*. New York: Oxford University Press, 2015.

Dickenson, Ben: *Hollywood's New Radicalism. War, Globalisation and the Movies from Reagan*

- to George W. Bush. London – New York: I. B. Tauris, 2006.
- Ferncase, Richard K.: *Outsider Features. American Independent Films of the 1980s*. Praeger, 1996.
- Harrington, Michael: *The New American Poverty*. London: Firethorn Press, 1985.
- Hirsch Tibor: *Filmcézárók*. Budapest: Szabad Tér, 1988.
- Hudson, Cheryl – Davies, Gareth: *Ronald Reagan and the 1980s: Perceptions, Policies, Legacies (Studies of the Americas)*. New York: Palgrave – Macmillan, 2010.
- Jameson, Fredric: *A posztmodern, avagy a kései kapitalizmus kulturális logikája*. Budapest: Noran Libro Kiadó, 2010.
- Jeffords, Susan: *Friendly Civilians: Images of Women and the Feminization of the Audience in Vietnam War Films*. In: Grant, Barry Keith (ed.): *Film Genre Reader III*. Austin: University of Texas Press, 2003. pp. 443-452.
- Jenkins, Philip: *Decade of Nightmares. The End of the Sixties and the Making of Eighties America*. New York: Oxford University Press, 2006.
- Jordan, Chris: *Movies and the Reagan Presidency: Success and Ethics*. Westport, Connecticut – London: Praeger, 2003.
- Keller, Alexandra: *Historical Discourse and American Identity in Westerns since the Reagan era*. In: Rollins, Peter R. - O'Connor, John E. (eds.): *Hollywood's West. The American Frontier in Film, Television and History*. Lexington: The University of Kentucky Press, 2005. pp. 239-261.
- Kellner, Douglas – Ryan, Michael: *Camera Politica: The Politics and Ideology of Contemporary Hollywood Film*. Bloomington – Indianapolis: Indiana University Press, 1988.
- Kendrick, James: *Hollywood Bloodshed. Violence in 1980s American Cinema*. Carbondale: Southern Illinois University Press, 2009.
- King, Geoff: *New Hollywood Cinema: An Introduction*. London, New York: I. B. Tauris, 2002. pp. 49-255.
- Király Jenő: *Frivól múzsa. A tömegfilm sajátos alkotásmódja és a tömegkultúra esztétikája*. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1993.
- Mason, Fran: *American Gangster Cinema from Little Caesar to Pulp Fiction*. New York: Palgrave – Macmillan, 2002. pp. 141-164.
- Mészáros Tamás: *Reformáció az Álomgyárban. Filmkultúra XXI. (1985. június) no. 7. pp. 25-37.*
- Nagy Zsolt (ed.): *Tarantino előtt: tömegfilm a nyolcvanas években*. Budapest: Új Mandátum kiadó, 2000. (Rathgeb, Douglas L.: *Az ösztön-én szörnyei – Rémálom és valóság a Halloween és a Rémálom az Elm utcában című filmekben*. pp. 89-105.; Guerrero, Edward: *Az AIDS mint szörnyeteg a tudományos-fantasztikus és horrorfilmekben*. pp. 106-120.; Glass, Fred: *Az emlékmás és az Új Rossz Jövő filmjei*. pp. 121-137.)
- Neve, Brian: *Film and Politics In America. A social tradition*. London, New York: Routledge, 2005.
- Pápai Zsolt: *Reneszánsz és reformáció. Bevezetés az 1960-70-es évek hollywoodi filmjébe. Metropolis (2010) no. 3. pp. 10-32.*
- Prince, Stephen: *A New Pot of Gold. Hollywood under the Electronic Rainbow (1980-1989)*. New York : Charles Scribner's Sons, 2000.
- Prince, Stephen (ed.): *American Cinema of the 1980s. Themes and Variations*. New Brunswick: Rutgers University Press, 2007.
- Ray, Robert B.: *A Certain Tendency of the Hollywood Cinema 1930-1980*. Princeton, New Jersey: Princeton University Press, 1985.
- Rudolf Dániel: *Vissza a múltba - Marty McFly és Ronald Reagan*. http://amerikaiplan.blog.hu/2015/11/22/vissza_a_multba_marty_mcfly_es_ronald_reagan ; http://amerikaiplan.blog.hu/2015/11/24/vissza_a_multba_marty_mcfly_es_ronald_reagan_2_resz
- Schatz, Thomas (ed.): *Hollywood: Critical Concepts in Media and Cultural Studies. Vol. 6. Cultural dimensions: ideology, identity and culture industry studies*. London – New York:

Routledge, 2004.

Sennett, Richard: *The Culture of the New Capitalism*. New Haven & London: Yale University Press, 2006.

Shary, Timothy: *The Cinematic Image of Youth*. In: Grant, Barry Keith (ed.): *Film Genre Reader III*. Austin: University of Texas Press, 2003. pp. 490-515.

Shaw, Tony: *Hollywood's Cold War*. Edinburgh: Edinburgh University Press, 2007.

Sirota, David: *Back to Our Future. How the 1980s Explaint the World We Live in Now*. New York: Ballantine Books, 2011.

Thompson, Graham: *American Culture in the 1980s*. Edinburgh: Edinburgh University Press, 2007.

Varga Zoltán: *A pszichothriller és a slasher kapcsolatának feltérképezése*. *Metropolis* (2013) no. 4. pp. 34-51. (online elérhető: <http://metropolis.org.hu/?pid=16&aid=501> [utolsó letöltés: 2015-11-20])

Varró Attila: *Az akciófilm*. In: Böszörményi Gábor - Kárpáti György (eds.): *Zsánerben*. Budapest: Mozinet-könyvek, 2009. pp. 13-27.

Williams, Tony: *Hearths of Darkness. The Family in the American Horror Film*. Madison, Teaneck: Fairleigh Dickinson University Press; London: Associated University Presses, 1996.

Wisinger István: *A másfélórás hamburger*. *Filmkultúra XXI*. (1985. június) no. 7. pp. 15-25.

Wood, Robin: *Hollywood From Vietnam to Reagan ...and Beyond*. New York, Columbia University Press, 2003

Woods, Randall Bennett: *Quest for Identity. America Since 1945*. New York: Cambridge University Press, 2005. pp. 438-480.
